

СИНЕРГИЯ МЕЖДУ ОБРАЗОВАНИЕТО И БИЗНЕСА ЗА КРЕАТИВНИТЕ ПРОФЕСИИ В ДИГИТАЛНА СРЕДА

Радостина Денчева¹, Агнеса Цветкова²

¹д-р, Нов български университет, r.dencheva@gmail.com

²докторант, УниБИТ, a.cvetkova@unibit.bg

Резюме: В доклада се проследяват промените в изискванията за подготовка на специалисти в сферата на креативните индустрии, които ще създават обекти на материалната и духовната култура в условията на дигитална трансформация на индустрията и образованието. Представени са предприетите мерки от ЕС за финансово осигуряване на дигиталната трансформация на креативните професии, като се прави кратка ретроспекция на хармонизирането на стратегиите за интелектуализация на производства и образователния процес в България.

Посочени са четирите ключови компетентности, необходими за постигане на адекватна на изискванията на променената среда и изисквания за реализация на професионалистите в сферата на креативните индустрии. Дадени са примери за добри практики за взаимодействието между бизнеса и образованието в сферата на креативните индустрии в света и в България.

Ключови думи: креативни професии, креативни индустрии, дигитална трансформация на образованието

1. Въведение

Креативността, в условията на глобализация и дигитална трансформация, има изключителна стойност за съвременното общество. Тя, както я определя в своята едноименна книга Луис Басат, представлява нещо оригинално и различно и е от същностно значение за много човешки дейности и професии.

[1] Креативните индустрии притежават широк обхват с непрестанно развитие. Те съчетават в себе си книгоиздаването, читалищата, библиотеките, визуалните и сценичните изкуства, музикалната, медийната, филмовата, фотографската и рекламната индустрии, дизайна, културното наследство, архитектурата, фестивалите и културните събития. [2]

2. Креативните индустрии – развитие в условията на дигитална трансформация

Основен принос за просперитета на творческите индустрии има дигитализацията, формираща се като канал за разпространение на креативни идеи. [3] Скоростното развитие на креативните индустрии се дължи на синергията между културата, образованието, бизнеса и новите технологии. [4]

В съвременния свят, подчинен на динамични глобални промени, всяко нововъведение се появява като резултат от нарастващите обществени потребности. [5] Понятието дигитална трансформация се дефинира с интеграцията на дигиталните технологии във всички сфери на живота. Благодарение на този тип революция внедряването на нови иновационни модели и усъвършенстването на продуктите на творческите индустрии става много по-бързо и ефективно. [6]

2.1. Лятно кино, 3D mapping, дрон-шоу.

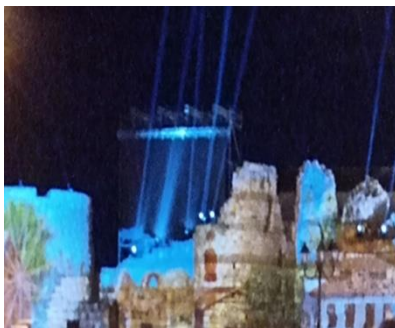
Специално място в креативните индустрии заемат фестивалите, които имат своя генезис от дълбока древност. Те представят необходимо-присъщата потребност за човека за самоизява и популяризиране на постижения в различни арт-направления – започвайки с различни произведения на т.нар. приложно изкуство, както и песенно, инструментално, поетично, визуални изкуства, те са и „живата памет“ на обществата на различни етапи от тяхното развитие. В аспекта на широкото разпространение и популяризиране на киноиндустрията, например са фестивалите в България: „Sofia Film Fest“, „Киномания“, „Bansko Film Fest“, „Burgas Film Fest“, „Master of Art“, „Sofia Summer Fest“, „CineLibri“ и други. Проекти като „Пътуващото лятно кино“ и автокино прожекциите също отбелязват успех в стремежа към създаването и съхранението на емоционална памет и духовна култура в условията на дигитална трансформация и тотална свързаност. [8]

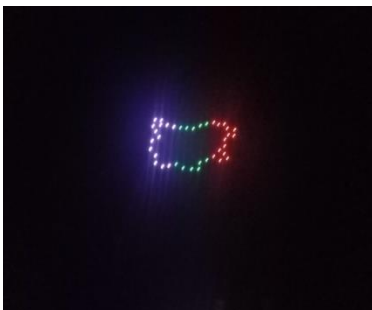
Фиг. 1. „Пътуващото лятно кино“ Фиг. 2. „Пътуващото лятно кино“ – гр. Котел

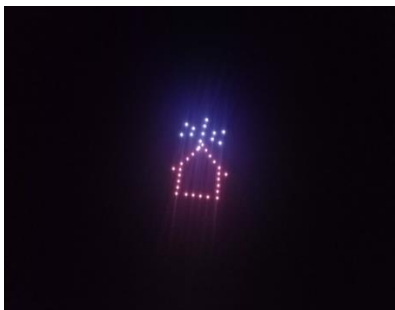
Фиг. 3. 3D mapping

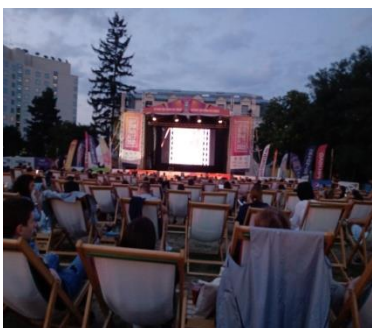
Фиг. 4. 3D mapping – гр. Несебър

Фиг. 5 Дрон шоу

Фиг. 6 Дрон шоу – гр. Несебър

Фиг. 7 Sofia Summer Fest

Фиг. 8 Sofia Summer Fest – гр. София

2.2. Фестивалите – живата памет на креативните индустрии.

Постигнатото равнище на медийните технологии в дигитална среда дава неограничени възможности за международен обмен и популяризиране и на много местни фестивали, които пресъздават история на етнокултури,

включително обичаи, ритуали, най-често обвързани с географски и сезонни особености на региони и населението в тях.

Интересен пример в това отношение са провежданите фестивали в Швеция, които популяризират културата на уникални етнически групи и географски области. Най-характерни са фестивалите на етническата група „сами“, населяващи област, включваща части от Швеция, Норвегия, Финландия и Русия. Благодарение на онлайн комуникациите широка популярност през последните 15 години придоби най-големия фестивал на саамската култура „Riddu Ridđu“ („Малка буря на брега“), който се провежда в средата на юли и е посветен на посрещането на пролетта в този регион. Включва концерти, представления на сценични изкуства, литература, детска програма, младежки лагер, филмова програма, курсове (семинари), художествена изложба, пазар (базар), възпроизвеждане на местния бит и култура. (www.riddu.no)

Фестивалът „Riddu Ridđu“

Саамски традиционни носии

Певицата Мари Бойне, „Riddu Ridđu“, 2006 г.

Певецът Анде Сомби, „Riddu Ridđu“, 2007 г.

С развитието на технологиите се появява въпросът как те биха могли да бъдат използвани като инструмент за популяризиране на креативните индустрии. Във връзка със запазването на продуктите на творческите индустрии и предаването им на бъдещите поколения се използват

технологиите и методите на 2D и 3D анимациите, 3D, 4DX и 8D филмите, 3D mapping, дроновете, виртуалната и добавената реалност и т.н. [9]

2.3. Креативните професии в началото на XXI век.

Креативната професия е тази човешка дейност, която е свързана с творчеството и създаването на нов продукт в културна, материална или дигитална форма. Като креативни професии могат да бъдат класифицирани:

- Графични дизайнери
- Специалисти по компютърна графика
- Актьори
- Фотографи
- Художници
- Илюстратори
- Дизайнери
- Архитекти
- Учители и преподаватели
- Проект мениджъри
- Рекламни агенти

Творческите професии в условията на тотална свързаност се нуждаят от въвеждането и използването на иновативни подходи на действие. Подходящ пример, в доказателство на това твърдение, са учителите, преподавателите и хората, работещи в областта на науката като цяло. За да привлекат вниманието и предизвикат творческото мислене и любознателността на своите ученици и студенти, преподавателите използват различни иновативни модели на обучение. Еволюцията на подходите за внедряване на информационно-комуникационните технологии в образователния процес и стремежът към креативно представяне на лекционния материал включва [10,11,12]:

- Създаване на мултимедийни презентации;
- Публикуване на видеолекции;
- Виртуални библиотеки;
- Геймификация;
- Гледане на филми и други произведения на аудио-визуалното изкуство в сферата на изучаваната проблематика;
- Бизнес и ролеви игри;
- Междуниверситетски и междучилищни онлайн конференции;
- Използване на новите интерактивни медии – блогове, социални мрежи, социални медии, чатове и имейли;
- Виртуални разходки и експозиции.

3. Програми и проекти на ЕС в сферата на творческите индустрии и дигитална трансформация на креативните професии

Европейският континент е един от основните износители на творчески продукти и по тази причина развитието на културните и креативните индустрии е сред основните приоритети на Европейския съюз. Проектите и програмите, които институцията разработва в този аспект са:

- „Европа 2030“
- „Зелена книга за отключване потенциала на културните и творческите индустрии“
- „Творческа Европа“ (2021-2027)
- „Креативен растеж“
- „Дунав“ 2014-2020 [13,14]

На местно и национално ниво България също разработва проекти, програми и инициативи, свързани с творческите индустрии и дигиталната трансформация на креативните професии. Пример за такива са:

- Проект „Дунавска културна платформа – креативни места на 21 век“ [15]
- Стратегия за интелигентна специализация на София
- Иновационна стратегия за интелигентна специализация на България
- Концепция за цифрова трансформация на българската индустрия
- Стратегия за развитие на творческите индустрии в България
- Подкаст за дизайн и нещата от живота
- Проект „Център по дигитални изкуства Враца“
- Проект „Future“
- Стратегия за развитие на свободна творческа сцена
- Програма „Заедно“ – Пловдив-Европейска столица на културата 2019

4. Изводи/Дискусия

Обобщавайки резултатите от проведеното изследване с фокус към конкретното приложение за създаване на ново равнище на дигитална култура, можем да очертаем следните основни насоки за развитие на медийното представяне и разпространяване на нематериалното културно наследство на България:

- Създаване на платформа с визуализация на българските фестивали – на територията на България и в други страни с етническо българско население;
- Разработване на интелигентни приложения за разпространение и достъп до дигитализирани колекции на нематериалното българско наследство;

- Стимулиране на творческите възможности на всички генерации с популяризиране на културното наследство на България.

5. Заключение

Съвременното развитие на креативните индустрии е немислимо без интеграция с дигиталните технологии и онлайн комуникацията. Те създават освен възможности за широко разпространение на техните постижения, също и участват в процеса на тяхното създаване, който може да бъде определен като синергия на творческия потенциал на човека и неограничените възможности на съвременните медийни технологии. Основните направления, в които ще се развива тази синергия и нейните ефекти върху формирането на съвременната култура могат да се обобщят в три насоки съхраняване на културното наследство и неговата интеграция в съвременността; приобщаване на младото поколение към творческите процеси, базирани на актуалните комуникационни средства и технологии; формиране на визуална среда, интегрираща истинската с виртуална реалност, отразяваща „живата памет“ на многообразието на Европа и света.

Литература

1. Басат, Л., Креативността. Изд. Колибри, С., 2016, 183 с.
2. <http://ryustem.eu/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB-%D0%BD%D0%BO-%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B0%D1%82/>
3. Цветкова, А., // Читалището в системата на креативната индустрия в България. София: Изд. За Буквите – О писменехъ. Сб. докл. (XVI Нац. науч. конференция с межд. уч. „Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век., София, 2018) 2019, с. 223-231
4. https://www.sofia.bg/documents/20182/448750/ISIS_Sofia.pdf/f51fcd5a-2973-4679-89fe-62b3dccb6662
5. Младенова, Д., // Дигиталната революция в медийната сфера – преходът от традиционни към интерактивни медии. София: Изд. За Буквите – О писменехъ.- В: Учебно пособие „Комуникации и политики, София, 2019, №3, с. 122-126
6. <https://www.ftmagazine.net/statia/digitalna-transformaciya-na-biznesa.html>
7. Цветкова, А., // Стрийминг платформите - иновативен начин за представяне на съдържаниев творческите индустрии. София: Изд. За Буквите – О писменехъ. Сб. докл.(VII Межд. кръгла маса „Проблеми на обществената комуникация“, София, 2021) под печат.
8. Бакърджиева, Д., Киното в прехода към дигиталната епоха. – В: Издател, 2012, № 3-4, с. 38-41
9. Върбанова-Денчева, К., Д. Младенова, Р. Денчева, // Дигиталните технологии и изчезващите занаяти на България – оптимистичен сценарий за опазване на културното наследство. София: Изд. За Буквите – О писменехъ. Сб. докл. (XVI Нац. науч. конференция с межд. уч. „Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век., София, 2018) 2019, с. 101-114
10. Върбанова-Денчева, К., // Дигиталните компетентности и иновативните модели на образователния процес. София: Изд. За Буквите – О писменехъ. Сб. докл. (XVI Нац. науч. конференция с межд. уч. „Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век., София, 2018) 2019, с. 46-63
11. Mladenova, D., H. Bogova, A. Tsvetkova, // Innovative teaching technologies in the field of business communications, // 13th International Conference on education and new learning technologies, EDULEARN21 Proceedings, Palma, Mallorca, Spain, Vol. 13, 2021, pp. 7499-7503

12. Peteva, I., D. Mladenova, E. Zdravkova, // Cultural values and new media: transformations and new educational opportunities, //13th International Conference on education and new learning technologies, EDULEARN21 Proceedings, Palma, Mallorca, Spain, Vol. 13, 2021, pp. 3304-3309
13. Цветкова, А., // Креативните индустрии в програмите на Европейския съюз – проекти и българско участие. София: Изд. За Буквите – О писменехъ. Сб. докл. (XV Нац. науч. конференция с межд. уч. „Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век., София, 2017) 2018, с. 527-531
14. Цветкова, А., // Управление на проекти в креативната индустрия. София: Изд. За Буквите – О писменехъ. - В: Учебно пособие „Комуникации и политики, София, 2021, №5, под печат.
15. <http://mc.government.bg/page.php?p=46&s=48&sp=571&t=0&z=0>

Бележки

Народността „сами“ населява областите: в Норвегия – Финмарк, Норд- Трьонделаг, Нордланд, Тромс; в Швеция – Йямтланд, Норботен, Вастерботен; във Финландия – Лапландия; в Русия - Мурманска област <https://www.flickr.com/> (3.05.2022, 20.00)

SYNERGY BETWEEN EDUCATION AND BUSINESS FOR THE CREATIVE PROFESSIONS IN A DIGITAL ENVIRONMENT

Radostina Dencheva¹, Agnesa Tsvetkova²

¹Ph.D., New Bulgarian University, r.dencheva@gmail.com

²PhD Candidate, University of Library Studies and IT, a.cvetkova@unibit.bg

Abstract: The report traces the changes in the requirements for training specialists in the field of creative industries that will create objects of material and spiritual culture in the conditions of digital transformation of industry and education. The measures taken by the EU for the financial provision of the digital transformation of the creative professions are presented, making a brief retrospective of the harmonization of strategies for the intellectualization of production and the educational process in Bulgaria.

The measures taken by the EU to financially secure the digital transformation of creative professions are presented, with a brief retrospective of the harmonization of strategies for the intellectualization of production and the educational process in Bulgaria.

Посочени са четирите ключови компетентности, необходими за постигане на адекватна на изискванията на променената среда и изисквания за реализация на професионалистите в сферата на креативните индустрии. Дадени са примери за добри практики за взаимодействието между бизнеса и образованието в сферата на креативните индустрии в света и в България.

The four key competences necessary to achieve adequate to the requirements of the changed environment and requirements for realization of professionals in the field of creative industries are specified. Examples of good practices for the interaction between business and education in the field of creative industries in the world and in Bulgaria are given.

Keywords: creative professions, creative industries, digital transformation of education